שותין בלא מעשר על הגת אבל להוליא מן הגת שתיית קבע הוא

ועל הגת אפי׳ מוזגו בחמין דהויא לה קבע לא חשיב ליה קבע

התם: גבי נהמה. המשקה בהמתו ברה"י והיא עומדת ברה"ר

מהו: היכא דנקיט מנא. שהיא שותה בו: ולא נקיט. לצוארה באפסר

שלא תוכל לעקם ראשה בחוץ: לא

תעקם את ראשה ותוליך את הכלי

אחריה: וכי לא נקיט לה מי שרי.

לאחוז הכלי בפסי ביראות ואע"ג

דעשויין כתיקנן שהפרה ראשה ורובה

בפנים: לה ימלה הדם מים ויתו

לפני בהמסו. ויאחוז הכלי בידו בעוד

שהיא שותה ולקמן בברייתא בשמעתין

היא גבי פסי ביראות. ועל כרחך

בדלא נקיט לה הוא דאי נקיט לה

הוא ואפ"ה אסור למה הוצרכו ראשה

ורובה בפנים אלא פשיטא בדלא נהיט

לה ומתני׳ דשרי בדנקיט לה וקתני

ראשה ורובה מבפנים: הא איתמר

עלה כו'. כלומר כי בעינן ראשה

ורובה בדלא נקיט לה וכי הוי ראשה

ורובה שרי וברייתה דהתני לה ימלה

ויתן הוא עלמו לבהמתו הא תרלה

אביי לקמן [כא.] דלאו בבהמה העומדת

ברה"ר ורחשה ורובה בין הפסין

עסקינן אלא בבהמה העומדת בבית

וחלונות פתוחות לה לרה"ר ואיבום

מתוקן לה לפניה ברה"ר (כ) גבוה

עשרה ורחב ד' דהוי רה"י ונותן

לה שם תבן ומספוא מרה"י וראש

האיבוס נכנס לבין הפסין ואשמעינן

דלא ימלא מן הבור ויגביה הדלי על

ראש האיבוס וילך דרך רה״ר ויטלטל

הדלי על האיבום לפני בהמה ואע"ג

דהיי"ל עומד אדם ברה"ר ומטלטל

ברה"י בהמולא תפילין (לקמן ד' לח:)

הכא אסור: דילמא. כי בעי לאנוחי דלי

על רחש החיבום חזי ליה לחיבום

דמקלקל בראשו שברה״ר ומינשי ודרי

ליה לדווליה בהדיה ואזיל לתקוניה

וקא מפיק מבין הפסין לרה"ר הלכך לא יניחנו ויטלטלנו אלא שופך

על האיבוס והמים הולכין עד הבהמה

מאליהן: וכי האי גוונא מי מיחייב.

כי עקר מרה"י אדעתא לאנוחיה

ברה"י ואינשי ואפקיה לרה"ר מי מיחייב מדאורייתא דליגזור רבנן בדלא

אפקיה משום דלא ליתי להכי: שלא

היתה עקירה כו'. ובשבת מלחכת

מחשבת חסרה תורה שנתכוין לכך

אלא ששגג בשבת כסבור שהיום חול

או מלאכה זו מותרת אבל כי לא

נתכוין פטור מחטאת. וכיון דאי נמי

אתי לידי כך ליכא חיובא דאורייתא לא איבעי לן למיגזר היחירא משום

הא: והדר מעייל ליה. לדוולא

סיבעי לך. דודאי חיישינן

ל) [לקמן כה.], ב) [שס],ג) שבת ה: כתובות לה. ע"ש,

ד) ושבת ית. גיטיו סד. ב"מ

לד. לב.ן, ה) גי׳ הרא"ש אמי,

ו) [ל"ל ויעקס], ה) עד רה"ר ואהכי בעי ראשו ורובו אע"ג

ג ב מיי׳ פי״ו מהל׳ שבת הלכה כט:

ג [מיי׳ פט״ו שם הל׳ ה]: יד ד מיי׳ פי״ו שם הלכה פט"ו שם הל' א]:

מוסף רש"י

שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך. להוליאו (כתובות לא.).

רבינו חננאל ב]אדם הא תנן דבעי להכניס ראשו ורובו פרה ששותה. למקום מי בעינן להכניס ורובה למקום ששותה אי לא. והיכא י. לה למנא לבהמה, תיבעי לן דודאי בעינן תיבעי לו למקום ששותה. כי תיבעי לן היכא דנקיט לה למנא ונקיט לה לבהמה מאי. ת"ש וכלבד שתהא פרה ראשה ורובה בפנים ושותה. מאי לאו דנקיט מנא ונקיט לה כו׳. [איכא גבין אדם הא קאמרינן דסגי ליה בראשו ורובו בהמה מאי. היכא דנקיט לה למנא ונקיט לה לבהמה דברי הכל סגי ליה בראשה ורובה. כי תיבעי לן היכא דנקיט מנא ולא נקיט לה מאי. ת״ש ובלבד שתהא פרה ראשה ורובה לפנים ושותה מאי לאו דנקיט מנא ולא נקיט לה. ודחינן לא דנקיט מנא ונקיט לה. הכי נמי מסתברא דאי לא נקיט לה מי שרי לה לאשקוייה. . והתניא לא ימלא אדם מים ויתן לפני בהמתו אבל ממלא הוא ושופך והיא שותה מאיליה. ודחינן הא אמר אביי הכא באיבוס העומד ברשות הרבים שהוא רשות היחיד וראשו אחד נכנס לבין הפסין ונ"א: דילמא חזי לאיבוס ליה בארעא וקא מפיק מרה"י לרה"ר. ואקשינן ומאן דמפיק כי האי גוונא מי מיחייב והא ר׳ יוחנן המפנה מזוית לזוית עליהן והוציאן ונמלך שלא היתה עקירד משעה ראשונה לכך. ואמרינן חיישינן דילמא רמנח ליה הדר ליה, וקא מעייל מרשות הרבים לרשות ירובו לפנים אובסין אותו בפנים. והא איבוס כמאז בפנים. יווא איבוט כמאן דנקיט למנא [ונקיט לה] דמי, וקא בעי ראשו ורובו של גמל. ודחי(נ') ר׳ אליעזר שאני גמל הואיל וצוארו ארוך. תניא לא התירו פסי ביראות יא וווניו פסי ביו אות: אלא [ל]עולין לרגל. ואוקימנא לבהמת עולי

רגלים כלכד. אכל אדם

וכן בגת מפרש בפי בתרא (דף נמ:) לענין מעשר דכל כמה שהיי, קשה דאין זה סוגיית הש"ק דלעיל וכן בגת. מפרש בפי בתרא (דף נמ:) לענין מעשר דכל כמה שהוא בגת קאמר היכא דנקיט מנא ולא נקיט לה לא תבעי לך דבעינן ראשה ורובה והשתא פריך מי שרי וי"ל לא משום דפשיטא ליה קאמר הכי אלא אפי׳ אם תימני לומר דשרי לא שרי אלא בראשה ורובה:

והתניא לא ימלא. גני פסי ביראות מיתניא ומשמע דהאי אמתני' ואע"ג דאיכא ראשה ורובה ועל כרחך בדלא נקיט לה איירי דאי בדנקיט לה איירי אם כן מה הועילו רחשה ורובה של פרה:

אמר אביי הכא באיבום העומד ברה"ר. פירוש שהנהמה אוכלת מן האיבוס ברה״ר אצל הפסין וקא משמע לן דלא ימלא דלי ויתננו על ראש האיבוס ויאחזנו בידו דילמא חזי לראש האיבוס שברה"ר נתקלקל וילך שם עם הדלי ומפיק מרשות היחיד לרשות הרבים אלא שופך לפניה דכי נמי חזי לראש האיבום שנתקלקל ואזיל להתם הא לית ליה מידי בידיה דהא כששפך הניח הדלי בין הפסין ובחנם דחק רש"י לפרש שהבהמה עומדת בבית ויש ספרים שכתוב בהן וכן גירסת רבינו חננאל דלמא חזי לאיבוס דמקלקל ומפיק ליה לדווליה בהדיה פירוש שלא יכול להניח הדלי בראש האיבום שבין הפסין ומפיק לה לדווליה דרך האיבוס דעומד אדם ברה״ר ומטלטל ברה"י וחזי ליה לאידך גיסא דמקלקל ומנח ליה וקא מפיק ליה מרה"י לרה"ר ומנח ליה פי׳ על ארעא ברה"ר עד דמתקן ליה לאיבוס: אובסין. האי חובסין לאו דוקא אלא כלומר מלעיטין

דתנן בפ' בתרא דשבת (ד' קנה:) אין אובסין את הגמל אלא מלעיטין: מידי

שתהא פרה ראשה ורובה מבפנים ושותה מאי לאו ב דנקים מנא ולא נקים לה לא דנקים מנא ונקים לה והכי נמי מסתברא דאי נקים מנא ולא נקים לה מי שרי והתניא לא ימלא אדם מים ויתן לפני בהמתו אבל ממלא ושופך והיא שותה מאיליה הא איתמר עלה אמר אביי הכא באבום העומד ברשות הרבים גבוה עשרה מפחים ורוחב ארבעה וראשו נכנם לבין הפסין דומנין דחזי ליה לאבום דמקלקל ואתי לתקוניה ודרי ליה לדוולא בהדיה וקא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים וכי האי גוונא מי מיחייב והאמר רב ספרא אמר ר' אמי אמר ר' יוחנן המפנה חפציו מזוית לזוית ונמלך עליהן והוציאן פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך אלא זמנין דמתקן ליה והדר מעייל ליה וקא מעייל ליה מרה"ר לרשות היחיד תא שמע גמל שראשו ורובו מבפנים אובסין אותו מבפנים והא איבום כמאן דנקים מנא ונקים לה דמיא וקא בעינן ראשה ורובה אמר רב אחא בר רב הונא אמר רב ששת י שאני גמל הואיל וצוארו ארוך ת"ש בהמה שראשה ורובה בפנים אובסין אותה מבפנים והא אבום כמאן דנקים מנא ונקים לה 🐠 וקא בעינן ראשו ורובו מאי בהמה נמי דקתני גמל והתניא בהמה והתניא גמל מידי גבי הדדי תניא תנ"ה ר"א אוסר בגמל הואיל וצוארו ארוך דא"ר יצחק בר 🌣 אדא לא הותרו פסי ביראות אלא לעולי רגלים בלבד והתניא לא הותרו

וכן בגת גבי אדם הא אמר דבעי ראשו ורובו גבי פרה מי בעינן לה ראשה ורובה או לא כל היכא דקא נקים מנא ולא נקים לה לא תיבעי לך דבעי ראשה ורובה מלגיו כי תבעי לך היכא דִנקים מנא ונקים לה מאי א"ל תניתוה ובלבד שתהא הפרה ראשה ורובה מבפנים ושותה מאי לאו דנקים לה ונקים מנא לא דנקים מנא ולא נקים לה וכי נקים מנא ולא נקים לה מי שרי והתניא 6 לא ימלא אדם מים ויתן בשבת לפני בהמתו אבל ממלא הוא ושופך והיא שותה מאיליה הא אתמר עלה י אמר אביי הכא באבום העומד ברשות הרבים גבוה י' מפחים ורוחב ד' וראשו אחד נכנם לבין הפסין גזרה דילמא חזי ליָה לאבום דמקלקל ואתי לתקוניה ודרא ליה לדוולא בהדיה וקא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים וכי האי גוונא מי מיחייב יוחנז אמר רב ספרא אמר ר' אמי אמר ר' יוחנז מ א המפנה חפציו מַזוית לזוית ונמלך עליהן והוציאן פִמור שָלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך אלא זמנין דמתקן ליה והדר מעייל ליה וקא מעייל מרשות הרבים לרשות היחיד איכא דאמרי גבי אדם הא קאמרינן דסגי ליה בראשו ורובו גבי פרה מי סגי לה בראשה ורובה או לא היכא דנקים מנא ונקים לה לא תיבעי לך דסגי לה בראשה ורובה אלא כי תיבעי לך דנקים מנא ולא נקים לה מאי אמר ליה תניתוה ובלבד

פסי ביראות אלא לגבי בהמה בלבד מאי בהמה בהמת עולי רגלים אבל אדם

לאיבוס לבתר דתקניה וקא עקר ליה מרה"ר אדעתא לאנוחי ברה"י: לא סיבעי לך דסגי בראשה ורובה. דהא מתני׳ היא בדנקיט מנא דאי לאו דנקיט מנא קמיה למה הצריכו ראשה ורובה בפנים אבל הא מספקא לן דדילמא מחני' בדנקיט לה הוא: אובסין אוחה מבפנים. מפרש בפ' מי שהחשיך (שבת ד' קנה:) שתוחב לה מספוא הרבה על כרחה בבית הבליעה יותר מכדי אכילתה עד שנעשה כאיבום במעיה כשיולא למדבר ומתיירא שלא תמלא מאכל: והא איבום כמאן דנקיע מגא ונקיע לה הוא. שאם אינו אוחז בצוארו אינו יכול לתחוב וקא בעי ראשו ורובו ותיפשוט בעיא קמייתא דלישנא קמא: **מידי גבי הדדי חני להו.** דתנא בהמה לא תנא גמל ומאי בהמה גמל: איסמר נמי לא גרסי׳: צוארו ארוך. ואט״ג» דרוב גופו מבפנים אם יתקפנו ויעקר» לוארו יגיע © עד רשות הרבים: בהמם עולי רגלים אבל אדם. אפי' עולי רגלים לא הותר לדלות ולשתות שיכול ליכום לפנים ולשתות:

ממפם

דנקיט לה כל"ל ורש"לו.

6nE

הגהות הב"ח (h) גם' ונקט לה דמיא וקא בעינן ראשו: (ב) רש"י ד"ה הא איתמר וכו' ואבום מתוקן לה לפניה ברשות הרבים כזה 1): (ג) תום' ד"ה וכי נהיט מנא ולא

